ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1977

Vyhlásené: 28.03.1977 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

22

VYHLÁŠKA
Federálneho ministerstva vnútra
z 10. marca 1977,
ktorou sa vydávajú bližšie predpisy k zákonu o matrikách

Federálne ministerstvo vnútra ustanovuje podľa § 21 ods. 1 a podľa § 28 zákona č. 268/1949 Zb. o matrikách (ďalej len „zákon“):

ČASŤ I
ORGANIZÁCIA

§ 1
Príslušnosť v matričných veciach

(1) Matriky vedú a úlohy s tým súvisiace plnia miestne (mestské) národné výbory (ďalej len „miestne národné výbory“).

(2) Príslušným na zápis narodenia, úmrtia a uzavretia manželstva je ten miestny národný výbor, v obvode ktorého sa osoba narodila alebo zomrela alebo uzavrela manželstvo.

§ 2
Matričný obvod

Okresný národný výbor môže poveriť miestny národný výbor výkonom matričnej pôsobnosti aj pre obvod iného miestneho národného výboru (§ 5 zákona), a to po vyjadrení všetkých zúčastnených miestnych národných výborov. Pre matričný obvod všetkých týchto miestnych národných výborov sa vedie kniha manželstiev; knihu narodení a knihu úmrtí vedie poverený národný výbor pre každú obec.

Matrikár

§ 3

(1) Na vedenie matriky ustanoví miestny národný výbor vykonávajúci matričnú pôsobnosť matrikára a jeho zástupcu.

(2) Za matrikára (zástupcu) sa môže ustanoviť československý štátny občan, ktorý

a) je plnoletý,

b) je občiansky bezúhonný,

c) je oddaný socialistickému spoločenskému zriadeniu,

d) preukázal ovládanie vedenia matrík zložením skúšky na bezprostredne nadriadenom národnom výbore.

(3) Matrikár (zástupca) skladá do rúk predsedu miestneho národného výboru sľub tohto znenia:

„Sľubujem, že budem verný Československej socialistickej republike a jej socialistickému zriadeniu. Budem zachovávať jej zákony a vykonávať všetky povinnosti spojené s vedením matrík podľa svojho najlepšieho vedomia na prospech socialistickej spoločnosti. Zachovám mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa pri svojej úradnej činnosti dozviem.“.

(4) Za matrikára (zástupcu) sa ustanoví spravidla spôsobilý pracovník miestneho národného výboru, vykonávajúceho matričnú pôsobnosť. Pri miestnych národných výboroch, ktoré nemajú žiadnych administratívnych pracovníkov, sa za matrikára (zástupcu) ustanoví iná spôsobilá osoba podľa predpisov upravujúcich dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

§ 4

(1) Matrikár (zástupca) je pri výkone matričnej činnosti podriadený predsedovi miestneho národného výboru. Pri poverení miestneho národného výboru viesť matriky pre obvod iných miestnych národných výborov (§ 5 zákona) je matrikár (zástupca) podriadený predsedovi miestneho národného výboru povereného vedením matrík.

(2) Matrikár (zástupca) má postavenie verejného činiteľa.

§ 5

(1) Zástupca matrikára vykonáva matričnú činnosť, najmä ak je matrikár neprítomný (pre chorobu, dovolenku a pod.) alebo ak možno mať pochybnosť o jeho nepredpojatosti.[1])

(2) Ak matričnú činnosť nemôže vykonávať matrikár ani jeho zástupca, urobí potrebné opatrenia na zabezpečenie riadneho vedenia matriky bezprostredne nadriadený národný výbor, ktorý na ten účel môže predovšetkým prikázať na nevyhnutne potrebný čas matrikára (zástupcu) iného miestneho národného výboru vykonávajúceho matričnú pôsobnosť a to po vyjadrení dotknutého miestneho národného výboru. Takto prikázaný matrikár je podriadený predsedovi miestneho národného výboru, na ktorom prechodne zastáva funkciu matrikára.

§ 6
Dozor nad vedením matrík

(1) Na vedenie matrík dozerajú národné výbory vyšších stupňov. Bezprostredne nadriadený národný výbor je povinný podľa potreby, najmenej však raz do roka, vykonať kontrolu vedenia a správy matriky podľa zbierok listín a urobiť vhodné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Na výkon pôsobnosti v odbore matrík dohliada Ministerstvo vnútra Českej socialistickej republiky a Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky.

ČASŤ II
VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRE VEDENIE MATRÍK

§ 7
Účel matriky

Do matriky sa zapisujú skutočnosti rozhodné pre zistenie a overenie osobného stavu. Matrika a úradné výpisy z nej sú verejnými listinami.

§ 8
Obsah matriky

Matrika sa delí na knihu narodení, knihu manželstiev a knihu úmrtí (ďalej len „matričné knihy“).

§ 9
Matričná kniha

(1) Matričná kniha sa vedie na predpísanom tlačive.

(2) Na prvej strane, ktorá je nečíslovaná, pripojí bezprostredne nadriadený národný výbor overovaciu doložku udávajúcu počet číslovaných strán v knihe, opatrenú podpisom, úradnou pečaťou, dátumom a miestom vydania. Kniha sa prevlečie šnúrou, ktorá sa zapečatí na prednej strane úradnou pečaťou bezprostredne nadriadeného národného výboru.

(3) Druhá a ďalšie strany sa číslujú tak, že dve strany, ktoré ležia proti sebe, majú rovnaké číslo (ďalej len „matričná strana“).

(4) Každá kniha má na prednej doske štítok, na ktorom je vyznačený druh knihy. Na štítku sa označí miestny národný výbor, pre obvod ktorého sa kniha vedie, poradové číslo zväzku a začiatočný a konečný deň zápisov. Na chrbte knihy sa vyznačí druh knihy, poradové číslo zväzku a začiatočný a konečný deň zápisov.

(5) Matričná kniha zostane v úschove miestneho národného výboru (§ 7 ods. 2 zákona).

Vykonávanie zápisov v matričnej knihe

§ 10

(1) Do matričnej knihy sa zapisujú narodenia, uzavretia manželstiev a úmrtia, ku ktorým došlo v bežnom roku. V zápisoch skutočností, ktoré nastali v nasledujúcich rokoch, sa pokračuje, pokiaľ sa nepopíše celá kniha. Pritom sa zápisy v každom ročníku číslujú samostatne. Na konci ročníka sa musí ponechať primeraný počet strán na prípadné dodatočné zápisy.

(2) Ak sa kniha popíše pred skončením bežného roka, použije sa ďalšia kniha, pričom sa v číslovaní zápisov pokračuje. Jednotlivé zväzky tej istej matričnej knihy (narodení, manželstiev, úmrtí) nasledujúce za sebou sa postupne označia arabským číslom.

§ 11

(1) Zápis v matričnej knihe sa vykonáva vyplnením príslušných stĺpcov a označuje sa poradovým číslom. Číslo sa vyznačí až pri vykonávaní zápisu.

(2) Stĺpec, ktorý nemožno vyplniť, lebo sa nevie o príslušných skutočnostiach, sa prečiarkne; nikdy však nemožno prečiarknuť stĺpec označený „dodatočné záznamy a zmeny“.

(3) Ak niektoré údaje, ktoré sa majú v stĺpci vyplniť, zostali neznáme aj po konaní vykonanom na ich zistenie, vyplnia sa označením „neznáme“ alebo „nezistené“ v stĺpci označenom „dodatočné záznamy a zmeny“.

§ 12

(1) Zápisy narodení sa vykonávajú na základe písomného alebo ústneho oznámenia, zápisy úmrtí na základe písomného oznámenia lekára povereného prehliadkami mŕtvych; uzavretie manželstva sa zapíše na základe zápisu o uzavretí manželstva.

(2) Vykonanie zápisu na základe písomného oznámenia sa vyznačí v stĺpci určenom na záznamy a zmeny pred podpisom.

§ 13

(1) Pri ústnom oznámení narodenia je oznamovateľ povinný, ak ho matrikár nepozná, preukázať svoju totožnosť, a to buď občianskym preukazom, alebo dokladom ho nahrádzajúcim, alebo prostredníctvom hodnoverného svedka.

(2) Ak je oznamovateľ nemý alebo hluchonemý, prípadne ak oznámenie urobí v jazyku, ktorý matrikár neovláda, treba pribrať tlmočníka; za tlmočníka sa môže ustanoviť[2]) aj člen rodiny alebo iná dôveryhodná osoba. Ak nejde o tlmočníka vymenovaného ministrom spravodlivosti alebo predsedom krajského súdu, musí zložiť do rúk matrikára, pred ktorým vykonáva tlmočnícky úkol, sľub predpísaný osobitným predpisom.[3]) Ustanovenie tlmočníka sa vyznačí v knihe narodení v stĺpci určenom na záznamy a zmeny pred podpisom.

§ 14

Zápisy v matrike je matrikár povinný vykonať spravidla vlastnoručne. Ak zo závažného dôvodu zápis vykonala iná osoba, musí ho matrikár vlastnoručne podpísať.

§ 15

Zápisy možno vykonať len rukopisne a atramentom; písmo musí byť úhľadné, čisté a čitateľné, aby sa vylúčila akákoľvek pochybnosť alebo mylný výklad.

§ 16
Vynechanie matričnej strany

(1) Ak sa omylom vynechá jedna alebo viac matričných strán, prečiarkne sa prázdna matričná strana dvoma čiarami naprieč a označí sa doložkou „omylom vynechané“, ku ktorej matrikár pripojí svoj podpis.

§ 17
Zrušenie zápisu

(1) Chybne začatý alebo z akéhokoľvek dôvodu neukončený (podpisom neuzavretý) zápis sa zruší tým spôsobom, že začatý zápis sa prečiarkne dvoma čiarami naprieč a v stĺpci na dodatočné záznamy a zmeny sa poznamená, že zápis sa považuje za zrušený. Poradové číslo zrušeného zápisu treba rovnako považovať za nenapísané, pokiaľ sa za zrušeným zápisom ešte neurobí ďalší zápis.

(2) Rovnako sa postupuje pri zrušení celých zápisov.

§ 18
Miesto zápisu

Miestom zápisu je úradná miestnosť príslušného miestneho národného výboru.

§ 19
Dátum zápisu

Ku každému zápisu, dodatočnému zápisu alebo dodatočnému záznamu alebo zmene sa musí pripojiť dátum dňa, keď sa urobil zápis.

§ 20
Uvedenie miesta pobytu, veku, povolenia, dátumu matričného prípadu a priezviska

(1) Miesto trvalého pobytu (bydliska) sa v matričnom zápise zapíše úradným názvom obce, prípadne aj jej časti a popisným číslom; v obciach, kde je zavedené aj orientačné číslovanie, názvom štvrte, ulice a orientačným číslom.

(2) Vek sa zapíše dátumom narodenia, nie počtom rokov. Při určovaní hodín sa používa 24 hodinový čas.

(3) Povolanie sa vyznačí presne podľa pracovného odboru.

(4) Dátum narodenia, uzavretia manželstva a úmrtia sa vypíše číslicami aj slovami v prvom páde.

(5) Rodičia osoby, ktorej narodenie, uzavretie manželstva alebo úmrtie sa zapisuje, sa zapíšu priezviskom, ktoré majú v čase zápisu, a pokiaľ už uzavreli manželstvo, aj priezviskom, ktoré mali ako slobodní.

(6) Pri zápise priezviska žien sa používajú tvary, ktoré zodpovedajú pravidlám českého alebo slovenského pravopisu.

§ 21
Skratky

Skratky sa môžu používať v matričných zápisoch len vtedy, ak sú bežné a ak to nie je na závadu úplnosti a jasnosti vykonaného zápisu. Nemožno však skracovať označenie mesiacov a rodinného stavu, ako ani platné názvy obcí.

§ 22
Doplnenie chýbajúcich údajov

Ak osoba, ktorá má oznamovaciu povinnosť, neoznámi všetky údaje potrebné na zápis narodenia alebo úmrtia, alebo ak chýbajú listinné doklady pre zápis, je matrikár povinný bez meškania urobiť opatrenia na zistenie chýbajúcich údajov alebo na predloženie listinných dokladov, najmä predvolaním člena rodiny narodenej alebo zomretej osoby.

§ 23
Chyby v zápise

(1) Chyby alebo nesprávnosti zistené v zápise pred jeho podpísaním sa opravia v stĺpci označenom „záznamy a zmeny pred podpisom“.

(2) Nie je prípustné odstraňovať chyby alebo nesprávnosti gumovaním, vyškrabovaním, použitím chemických prostriedkov, prečiarkovaním alebo písaním medzi riadkami. Chybný alebo nesprávny údaj v zápise sa vyznačí bodkami. Chybne zapísané poradové číslo v zápise sa však prečiarkne tak, aby zostalo čitateľné, a správne číslo sa napíše nad chybným číslom.

§ 24
Podpis zápisu, dodatočného záznamu a zmeny

(1) Ukončený zápis podpíše matrikár (zástupca) čitateľným podpisom. Tým je zápis uzavretý a nemožno už v ňom vykonávať zmeny.

(2) Ak došlo k zápisu na základe ústneho oznámenia, podpíše zápis po jeho prečítaní matrikárom aj oznamovateľ.

(3) Ak oznamovateľ nevie písať, urobí miesto podpisu znamenie ruky, ku ktorému matrikár pripojí meno a priezvisko oznamovateľa.

(4) Každý dodatočný záznam alebo zmenu podpíše matrikár (zástupca) a uvedie k nemu dátum dňa, keď sa vyhotovil.

§ 25
Zmena zápisu

(1) Ak sa po uzavretí zápisu zistí, že niektorý údaj zápisu alebo celý zápis je nesprávny alebo neúplný, alebo ak dôjde k zmene zapísanej skutočnosti, vykoná sa zmena zápisu (oprava, doplnenie) v stĺpci označenom „dodatočné záznamy a zmeny“.

(2) Zmena zápisu sa vykoná z úradnej povinnosti alebo na žiadosť osoby, a to na základe verejnej listiny.

(3) Na žiadosť osoby, ktorej meno alebo priezvisko českého alebo slovenského pôvodu je v matrike zapísané pravopisne nesprávne, sa vykoná zmena zápisu v zhode s pravidlami českého alebo slovenského pravopisu.

Dodatočný zápis

§ 26

(1) Narodenie, uzavretie manželstva a úmrtie, ktoré sa nezapísalo v čase na to určenom, sa zapíše dodatočne.

(2) Dodatočný zápis sa vykoná z úradnej povinnosti alebo na žiadosť osoby na základe verejnej listiny a výsledku konania, v ktorom treba vykonať vyšetrenie na úplné zistenie údajov potrebných pre zápis.

(3) Z úradnej povinnosti sa vykoná zápis, len čo sa matrikár dozvie, že narodenie, uzavretie manželstva alebo úmrtie sa nezapísalo. Ak matrikár nie je príslušný na zápis, bez meškania to oznámi príslušnému matrikárovi.

(4) Žiadosť o dodatočný zápis môže osoba predniesť ústne alebo urobiť písomne na miestnom národnom výbore príslušnom na zápis alebo na miestnom národnom výbore poverenom viesť matriky, v obvode ktorého býva. Matrikár príslušný podľa miesta trvalého (prechodného) pobytu postúpi žiadosť matrikárovi príslušnému na vykonanie zápisu. O ústne prednesenej žiadosti sa spíše zápisnica.

(5) Dodatočné zápisy sa spravujú ustanoveniami platnými pre bežné zápisy.

§ 27

(1) Listinným podkladom pre dodatočný zápis je úradný spis o výsledku vykonaného konania.

(2) Dodatočný zápis sa vykoná v ročníku matričnej knihy zodpovedajúcom času, v ktorom sa narodenie, uzavretie manželstva alebo úmrtie stalo. Pre zápis údajov je rozhodujúci stav, aký bol v tomto čase.

(3) Dodatočné zápisy o skutočnostiach, ktoré nastali pred 1. januárom 1950, ktoré nemožno vykonať v jednotlivých príslušných ročníkoch pre nedostatok voľných strán, sa vykonávajú na konci ročníka 1949.

§ 28

Zmeny a záznamy vykonané so súhlasom bezprostredne nadriadeného národného výboru

Záznamy a zmeny pred podpisom, dodatočné záznamy a zmeny, jako aj dodatočné zápisy vykonáva matrikár vo vlastnej pôsobnosti, pokiaľ nejde o záznam rozhodnutia úradov a súdov cudzích krajín, ktorý vykoná len podľa pokynu bezprostredne nadriadeného národného výboru.

§ 29

Index

(1) Každý zápis o narodení, uzavretí manželstva alebo úmrtí sa súčasne vyznačí v abecednom mennom indexe; menný index sa vedie pre každý druh matričnej knihy osobitne. V indexe sa zapíše aj strana a poradové číslo zápisu príslušnej matričnej knihy.

(2) Ak sa vedú čiastkové matričné knihy, môže sa založiť spoločný index pre všetky tieto knihy; v takom prípade sa zápis vyznačí ešte v tomto indexe.

Výpis z matriky

§ 30

(1) Matrikár vydá výpis z matriky a povolí za svojej prítomnosti alebo za prítomnosti iného pracovníka alebo funkcionára miestneho národného výboru nazrieť do matriky a robiť výpisy tomu, kto o to požiada a preukáže, že ide o

a) zápis, ktorý sa týka jeho alebo členov jeho rodiny,

b) úradné zisťovanie,

c) zaobstaranie podkladov, ktoré slúžia na štúdijné, vedecké alebo literárne účely,

d) vykonávanie štatistického zisťovania.[4])

(2) O vydanie výpisov z matriky možno žiadať písomne alebo ústne.

(3) Výpis z matriky možno vydať žiadateľovi osobne, ak preukáže svoju totožnosť; inak sa mu zašle na doručenku do vlastných rúk.

(4) Pre úradnú potrebu sa výpis z matriky vydáva orgánom štátnej správy, súdom alebo štátnym notárstvam, ak si ho vyžiadajú.

(5) Výpis z matriky, ktorý sa má použiť v cudzine, vydáva Ministerstvo vnútra Českej socialistickej republiky alebo Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky.

(6) Pre nazeranie do matriky a pre výpisy z matriky týkajúce sa osvojencov platia osobitné predpisy.

(7) Na nazeranie do matriky na štúdijné, vedecké, literárne účely a na účely úradného zisťovania vykonávaného občanmi alebo orgánmi cudzieho štátu je potrebný predchádzajúci súhlas

Ministerstva vnútra Českej socialistickej republiky alebo Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky.

§ 31

(1) Výpis z matriky je úplný alebo doslovný.

(2) Úplný výpis obsahuje všetky údaje o zapísaných skutočnostiach podľa stavu ku dňu vydania zápisu. Tento výpis sa označuje ako rodný, sobášny alebo úmrtný list.

(3) Doslovný výpis obsahuje všetky zapísané údaje v pôvodnom a pozmenenom znení.

(4) Výpis z matriky podpisuje predseda miestneho národného výboru alebo matrikár (zástupca).

(5) Výpis z matriky sa vydáva na predpísanom tlačive.

§ 32

(1) Všetky matričné výpisy sa vydávajú v českom alebo slovenskom jazyku, aj keď sa matriky vedú v inom jazyku. Mená sa do češtiny alebo slovenčiny prekládajú, pokiaľ sa dajú preložiť. Priezviská žien sa uvádzajú s patričnou koncovkou utvorenou podľa zásad českého alebo slovenského prechyľovania. Meno sa vo výpise z matriky uvedie v pôvodnom znení len na žiadosť osoby, ktorej meno je zapísané v matrike v cudzom jazyku.

(2) Na žiadosť osoby inej ako českej alebo slovenskej národnosti, ktorej meno je v matrike zapísané do 1.októbra 1959 v českom alebo slovenskom jazyku, sa toto meno vo výpise z matriky uvedie v jej materinskom jazyku.

(3) V matrike sa vyznačí, že sa vydal výpis s prekladom mena (odsek 1 alebo2) alebo s uvedením mena v pôvodnom znení.

§ 33

Na žiadosť osoby, prípadne pre potrebu orgánov štátnej správy, súdov alebo štátnych notárstiev sa vydá potvrdenie o tom, že údaj o určitej skutočnosti je alebo nie je obsiahnutý v matričnej knihe.

§ 34

Správne poplatky a ich vyrubovanie za úkony podľa tejto vyhlášky ustanovuje osobitný predpis.[5])

ČASŤ III
KNIHA NARODENÍ

§ 35
Príslušnosť na zápis narodenia

(1) Na zápis narodenia je príslušný miestny národný výbor poverený viesť matriky, v ktorého obvode sa dieťa narodilo, alebo ak sa nezistilo, kde sa dieťa narodilo, miestny národný výbor poverený viesť matriky, v obvode ktorého sa našlo.

(2) Ak sa dieťa narodí za cesty v dopravnom prostriedku, spravuje sa príslušnosť miestneho národného výboru miestom, kde bolo narodené dieťa vyložené z dopravného prostriedku.

§ 36
Lehota na oznámenie

(1) Narodenie dieťaťa treba oznámiť na zápis do matriky do siedmich dní. Lehota začína plynúť dňom nasledujúcim po narodení. Ak sa táto lehota končí v deň pracovného pokoja, posledným dňom lehoty je najbližšie nasledujúci pracovný deň.

(2) Narodenie mŕtveho dieťaťa treba oznámiť najneskôr v nasledujúci pracovný deň.

(3) Matka môže splniť oznamovaciu povinnosť aj po týchto lehotách, len čo je schopná urobiť oznámenie.

§ 37
Osoby povinné na oznámenie

(1) Narodenie je povinný oznámiť lekár alebo pôrodná asistentka, prípadne iná osoba, ktorá pôsobila pri pôrode.

(2) Ak nie je žiadna z osôb uvedených v predchádzajúcom odseku, je povinný urobiť oznámenie jeden z rodičov.

(3) Narodenie v nemocnici, pôrodnici alebo v inom zdravotníckom zariadení, v kasárňach alebo v iných vojenských ubytovacích zariadeniach je povinný oznámiť najneskôr v nasledujúci pracovný deň určený pracovník alebo veliteľ.

§ 38
Náležitosti oznámenia

(1) Narodenie sa môže oznámiť ústne aj písomne; narodenie v zdravotníckom zariadení alebo vo vojenskom ubytovacom zariadení a narodenie mimo zdravotníckeho zariadenia za prítomnosti lekára alebo pôrodnej asistentky sa oznamuje len písomne. O ústnom oznámení spíše matrikár s oznamovateľom zápisnicu.

(2) V oznámení je potrebné uviesť údaje o všetkých skutočnostiach, ktoré sa majú zapísať do matriky. Meno a priezvisko dieťaťa sa napíše strojom alebo paličkovým písmom.

Zápis do knihy narodení

§ 39

(1) Zápis do knihy narodení vykoná matrikár na základe oznámenia a prípadného zistenia údajov, ktoré v ňom chýbajú.

(2) V stĺpci 1 sa zapíše poradové číslo zápisu, v stĺpci 2 deň, mesiac, rok, miesto narodenia a rodné číslo,[6]) v stĺpci 3 meno a priezvisko dieťaťa, jeho pohlavie a štátne občianstvo. Deň, mesiac a rok narodenia sa vypíšu aj slovami v prvom páde.

§ 40

(1) Meno dieťaťa sa zapíše podľa súhlasného vyhlásenia rodičov. Pri narodení dieťaťa v zdravotníckom alebo vojenskom ubytovacom zariadení alebo pri narodení mimo zdravotníckeho zariadenia za prítomnosti lekára alebo pôrodnej asistentky platia za súhlasné vyhlásenie rodičov ich spoločné podpisy na písomnom oznámení. Ak nebude vyhlásenie rodičov súhlasné, matrikár to vyznačí v stĺpci 3 a bez meškania urobí oznámenie príslušnému súdu.

(2) Zapísať sa môže len jedno meno. Dieťaťu, ktoré je cudzím štátnym občanom, možno na žiadosť jeho rodičov, ktorí sú rovnako cudzími štátnymi občanmi, zapísať viac mien. Zápis skomolených, zdrobnených alebo domáckych mien nemožno pripustiť. Rovnako nie je prípustné, aby sa dalo osobe mužského pohlavia ženské meno a naopak, alebo aby sa ako meno dalo dieťaťu neosobné meno (t. j. označenie vecí, dní a pod.) alebo meno, ktoré sa používa ako priezvisko, prípadne meno, ktoré má žijúci súrodenec.

§ 41

(1) Ak rodičia majú spoločné priezvisko, zapíše sa priezvisko dieťaťa podľa priezviska rodičov.

(2) Ak rodičia majú rôzne priezviská, zapíše sa priezvisko, na ktorom sa rodičia, ak ide o rodičov spolu zosobášených, pri uzavretí manželstva dohodli.

(3) Pri rodičoch spolu nezosobášených sa priezvisko dieťaťa zapíše podľa dohody rodičov. Ak sa rodičia v čase zápisu ešte nedohodli o priezvisku dieťaťa, zapíše matrikár priezvisko matky a urobí oznámenie súdu. Zmena takto zapísaného priezviska dieťaťa sa vykoná a vyznačí v stĺpci 6, ak sa rodičia dohodli o priezvisku dieťaťa ešte pred právoplatnosťou súdneho rozhodnutia o určení priezviska dieťaťa alebo ak tak rozhodne súd v prípade nezhody rodičov.

(4) Ak otec dieťaťa nie je známy, zapíše sa priezvisko matky, ktoré má v čase narodenia dieťaťa.

(5) Ak nie je známy žiaden z rodičov, zapíše sa priezvisko, ktoré určil súd.

(6) Ak sa priezvisko rodičov (rodiča) českého alebo slovenského pôvodu v matrike zapíše skomolene alebo pravopisne nesprávne, zapíše sa priezvisko dieťaťa na návrh rodičov v zhode s pravidlami českého alebo slovenského pravopisu.

§ 42

(1) V stĺpci 4 sa zapisujú mená a priezviská, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, povolanie a miesto trvalého (prechodného) pobytu rodičov a mená a priezviská starých rodičov.

(2) Ako otec dieťaťa sa zapíše manžel matky dieťaťa, ak sa dieťa narodí v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné.

(3) Ak sa narodí dieťa žene znova vydatej, zapíše sa ako otec neskorší manžel, aj keď sa dieťa narodilo pred uplynutím trojstého dňa po tom, čo jej predošlé manželstvo zaniklo alebo sa vyhlásilo za neplatné. Inak sa ako otec zapíše muž, ktorého otcovstvo sa určilo súhlasným vyhlásením rodičov pred miestnym národným výborom povereným viesť matriky alebo pred súdom.

(4) Ak nedôjde k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, ako otec sa zapíše muž, ktorého otcovstvo určil súd.

§ 43

(1) V stĺpci 5 sa zapisuje najmä dohoda rodičov o priezvisku dieťaťa.

(2) V stĺpci 6 sa zapisujú zmeny zapísaných skutočností podľa právoplatných rozhodnutí súdu alebo iného štátneho orgánu, najmä zmena mena alebo priezviska, záznam o osvojení, vyhlásenie za mŕtveho, určenie otcovstva, zapretie otcovstva, ako aj vyhlásenie rodičov o voľbe štátneho občianstva ich detí.

§ 44
Zápis dvojčiat

Pri narodení dvojčiat, trojčiat atď. sa musí každé dieťa v matrike zapísať samostatne, a to tak, aby sa poradie zápisu zhodovalo s časovým poradím narodených detí. V stĺpci 5 sa zároveň vyznačí, že ide o dvojča, trojča atď., a pod ktorým poradovým číslom je zápis súrodenca.

§ 45
Zápis mŕtvonarodeného dieťaťa

Mŕtvonarodené deti sa zapíšu len do knihy narodení. V stĺpci 3 sa namiesto mena vyznačí, že ide o mŕtvonarodené dieťa.

§ 46
Zápis osoby, ktorej totožnosť nemožno zistiť

(1) Zápis narodenia nájdenej osoby, ktorej totožnosť nemožno zistiť, sa vykoná v stĺpci 5 v knihe narodení podľa miesta, kde sa osoba našla. Ak ide o novorodenca, zapíše sa bez meškania; ak ide o staršie dieťa, zapíše sa po vykonanom vyšetrení, pokiaľ sa vyšetrením nezistilo, že dieťa je už zapísané.

(2) Zápis musí obsahovať čas, miesto a okolnosti, za ktorých sa osoba našla, opis odevu a iných predmetov, ktoré majú vzťah k zisteniu totožnosti nájdeného, zvláštne telesné znaky, pravdepodobný vek, pohlavie, rodné číslo, ako aj meno a priezvisko, ktoré nájdenej osobe určil súd.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú obdobne, ak ide o osobu, ktorej miesto narodenia nemožno zistiť.

ČASŤ IV
KNIHA MANŽELSTIEV

§ 47
Príslušnosť národného výboru pri uzavretí manželstva

(1) Manželstvo sa uzaviera pred miestnym národným výborom povereným viesť matriky pre obvod, v ktorom má jeden zo snúbencov trvalý pobyt. Tento miestny národný výbor môže z dôležitých dôvodov povoliť uzavretie manželstva pred iným miestnym národným výborom povereným viesť matriky alebo na hociktorom vhodnom mieste. Ak je život snúbenca priamo ohrozený, manželstvo sa môže uzavrieť pred hociktorým miestnym národným výborom.

(2) Manželstvo sa uzaviera pred predsedom miestneho národného výboru za prítomnosti dvoch plnoletých osôb ako svedkov. Miestny národný výbor môže touto funkciou poveriť iného poslanca miestneho národného výboru alebo vo veľkých mestách výnimočne aj pracovníka miestneho národného výboru.

§ 48
Žiadosť o uzavretie manželstva

(1) O uzavretie manželstva musia písomne žiadať obaja snúbenci. K žiadosti treba pripojiť buď v prvopise alebo v odpise tieto doklady:

a) rodný list,

b) doklad o štátnom občianstve,

c) potvrdenie o mieste trvalého (prechodného) pobytu a rodinnom stave (slobodný, ovdovený, rozlúčený, rozvedený) vydané miestnym národným výborom príslušným podľa miesta trvalého (prechodného) pobytu,

d) ak je niektorý zo snúbencov ovdovený, úmrtný list zomretého manžela alebo súdne rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho, na ktorom je doložka o právoplatnosti,

e) ak je niektorý zo snúbencov rozvedený (do 31.decembra 1949 rozlúčený), súdne rozhodnutie o rozvode (do 31.decembra 1949 o rozluke), na ktorom je doložka o právoplatnosti,

f) ak rozvod vyslovil cudzí súd a jeho rozsudok nie je v Československej socialistickej republike účinný, rozhodnutie Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky o uznaní rozsudku. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky nie je potrebné v prípadoch, keď rozvod cudzích štátnych občanov vykonal súd štátu, ktorého sú občanmi, alebo ak sa rozvod vykonal v štáte, s ktorým má Československá socialistická republika uzavretú zmluvu o právnej pomoci, podľa ktorej sa rozhodnutia orgánov druhej zmluvnej strany uznávajú bez osobitného rozhodnutia československého orgánu. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky rovnako nie je potrebné vtedy, keď sa manželstvo cudzích štátnych občanov rozviedlo v inom štáte, ako ktorého sú obaja občanmi, ale len za predpokladu, že takéto rozhodnutia uznáva domovský štát účastníkov konania.

(2) Okrem dokladov uvedených v odseku 1 treba k žiadosti pripojiť:

a) ak ide o maloletú osobu, ktorá je staršia ako šestnásť rokov, rozhodnutie súdu o povolení uzavrieť manželstvo, na ktorom je doložka o právoplatnosti,

b) ak ide o osobu postihnutú duševnou poruchou, rozhodnutie súdu o povolení uzavrieť manželstvo, na ktorom je doložka o právoplatnosti,

c) ak ide o cudzinca, vysvedčenie o právnej spôsobilosti na uzavretie manželstva alebo doklad, že jeho predloženie sa odpustilo, a doklad, ktorým sa môže preukázať totožnosť.

(3) Ak ide o cudzinca, možno okrem dokladov uvedených v odseku 2 písm. c) žiadať aj predloženie potvrdenia o povolení pobytu v Československej socialistickej republike.

(4) Doklady uvedené v odseku 1 pod písm. b) a c) nahrádza občiansky preukaz. Doklad o štátnom občianstve nahrádza aj preukaz vojaka z povolania alebo vojenský preukaz vojakov vykonávajúcich vojenskú činnú službu. Miestny národný výbor môže, ak by zaobstaranie dokladov bolo spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou, pripustiť nahradenie niektorých alebo všetkých dokladov uvedených v odseku 1 čestným vyhlásením, prípadne upustiť od ich predloženia.

(5) Doklady uvedené v odseku 2 pod písm. c) sa musia predložiť miestnemu národnému výboru aspoň tri mesiace pred zamýšľaným uzavretím manželstva. Zo závažných dôvodov však miestny národný výbor môže túto lehotu primerane skrátiť alebo odpustiť.

§ 49
Zápisnica o uzavretí manželstva

O uzavretí manželstva sa spíše zápisnica na predpísanom tlačive. Zápisnicu podpíšu manželia, svedkovia, sobášiaci a zapisovateľ, prípadne aj tlmočník.

§ 50
Uzavretie manželstva prostredníctvom zástupcu

(1) Z dôležitých dôvodov môže okresný národný výbor povoliť, aby vyhlásenie snúbenca o tom, že vstupuje do manželstva, urobil jeho zástupca. Plnomocenstvo pre zástupcu musí byť písomné a musí obsahovať presné označenie zástupcu a oboch snúbencov, dohodu o priezvisku snúbencov,

vyhlásenie, že splnomocnencovi nie sú známe okolnosti, ktoré by uzavretie zamýšľaného manželstva vylučovali, a že je mu známy zdravotný stav druhého snúbenca. Podpis na plnomocenstve musí byť overený.

(2) Odvolanie plnomocenstva je účinné len vtedy, ak sa o ňom dozvie druhý snúbenec pred tým, než urobí vyhlásenie, že vstupuje do manželstva so splnomocnencom.

Zápis do knihy manželstiev

§ 51

(1) Zápis o uzavretí manželstva sa vykoná bez omeškania po uzavretí manželstva podľa zápisnice vyhotovenej o ňom (§ 49).

(2) Ak sa manželstvo uzavrelo na miestnom národnom výbore, ktorý nie je poverený viesť matriky, zašle tento miestny národný výbor zápisnicu o uzavretí manželstva bezodkladne miestnemu národnému výboru príslušnému na zápis do matriky.

§ 52

(1) V stĺpci 1 sa zapisuje poradové číslo, v stĺpci 2 deň, mesiac a rok uzavretia manželstva. Miesto uzavretia manželstva sa zapisuje len vtedy, keď sa manželstvo uzavrelo mimo sídla matričného obvodu alebo mimo obradnej siene. V stĺpci 3 sa zapisuje meno, priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, povolanie, miesto trvalého (prechodného) pobytu snúbencov a ich rodičov, stav a štátne občianstvo snúbencov. Deň, mesiac a rok uzavretia manželstva sa vypíšu aj slovami v prvom páde.

(2) V stĺpci 4 sa zapisuje meno, priezvisko, povolanie a miesto trvalého (prechodného) pobytu svedkov. V stĺpci 5 sa zapisuje dohoda snúbencov o priezvisku, ktoré budú používať, dohoda o priezvisku detí, ktoré sa v manželstve narodia, ak si snúbenci ponechajú doterajšie priezvisko, rozhodnutie o povolení na uzavretie manželstva vydané miestne príslušným národným výborom podľa § 47, rozhodnutie o povolení okresného národného výboru na uzavretie manželstva prostredníctvom zástupcu, právoplatné rozhodnutie súdu o povolenie uzavrieť manželstvo maloletému staršiemu ako šestnásť rokov alebo osobe postihnutej duševnou poruchou a vysvedčenie o právnej spôsobilosti na uzavretie manželstva, ak ide o cudzinca.

(3) V stĺpci 6 sa zapisujú zmeny zapísaných skutočností a záznamy týkajúce sa najmä trvania manželstva (právoplatné rozhodnutie súdu o rozvode, o neplatnosti manželstva, vyhlásenie za mŕtveho).

§ 53
Zmena priezviska po rozvode

(1) Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela, môže do jedného mesiaca od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva oznámiť miestnemu národnému výboru, kde bolo manželstvo zapísané, že opäť prijíma priezvisko, ktoré mal pred uzavretím manželstva.

(2) O tom, že oznámenie o opätovnom prijatí predošlého priezviska sa vzalo na vedomie a poznamenalo v knihe manželstiev, vydá miestny národný výbor oznamovateľovi potvrdenie.

ČASŤ V
KNIHA ÚMRTÍ

§ 54
Príslušnosť na zápis úmrtia

(1) Na zápis úmrtia je príslušný miestny národný výbor poverený vedením matrík, v obvode ktorého osoba zomrela alebo sa našla mŕtvola, ak sa nezistí, kde došlo k úmrtiu.

(2) Ak osoba zomrie za cesty v dopravnom prostriedku, spravuje sa príslušnosť miestneho národného výboru miestom, kde došlo k vyloženiu zomretej osoby z dopravného prostriedku.

§ 55
Oznámenie úmrtia

(1) Oznámenie úmrtia na zápis do matriky je povinný urobiť písomne ihneď po prehliadke mŕtveho prehliadajúci lekár.

(2) Ak sa vykonala zdravotná alebo súdna pitva, písomné oznámenie je povinný podať lekár, ktorý vykonal pitvu.

(3) Meno a priezvisko mŕtveho a príčina smrti sa napíše strojom alebo paličkovým písmom.

§ 56
Zápis do knihy úmrtí

(1) Na základe oznámenia a po prípadnom zistení údajov v ňom chýbajúcich vykoná matrikár zápis do knihy úmrtí. V stĺpci 1 sa zapisuje poradové číslo, v stĺpci 2 deň, mesiac, rok, hodina, miesto úmrtia, príčina smrti a číselný znak. Deň, mesiac a rok úmrtia sa vypíšu aj slovami v prvom páde.

(2) V stĺpci 3 sa zapisuje meno a priezvisko, deň, mesiac, rok a miesto narodenia, stav, povolanie a miesto trvalého (prechodného) pobytu zomretého. Okrem priezviska, ktoré má zomretý v čase úmrtia, sa zapíše, pokiaľ uzavrel manželstvo, aj priezvisko, ktoré mal ako slobodný.

(3) V stĺpci 4 sa zapisuje meno a priezvisko manžela. Okrem priezviska, ktoré má pozostalý manžel v čase úmrtia svojho manžela, sa zapíše aj priezvisko, ktoré mal ako slobodný. V stĺpci 5 sa zapisujú mená a priezviská rodičov zomretého. V stĺpci 8 sa zapisuje miesto, čas a spôsob pochovania.

§ 57
Zápis nájdenej mŕtvoly a úmrtie neznámej osoby

(1) Ak sa zistí totožnosť nájdenej mŕtvoly, vykoná zápis miestny národný výbor poverený viesť matriky (§ 54) v knihe úmrtí v stĺpci 1 až 8.

(2) Ak sa nezistí totožnosť nájdenej mŕtvoly, vykoná zápis príslušný miestny národný výbor poverený viesť matriky (§ 54) v knihe úmrtí v stĺpci 6. Zápis musí obsahovať čas, miesto a okolnosti, za ktorých sa mŕtvola našla, opis odevu a iných predmetov, ktoré majú vzťah k zisteniu totožnosti nájdenej mŕtvoly, prípadne zvláštne telesné znaky, ako aj pravdepodobný vek, pohlavie a čas úmrtia, určené lekárom, ktorý vykonal prehliadku mŕtveho. Zápis sa vykoná v ročníku knihy úmrtí zodpovedajúcom pravdepodobnému času úmrtia. Ak sa dodatočne zistí totožnosť mŕtvoly, vykoná sa zápis v stĺpci 7.

(3) Ustanovenie odseku 2 platí primerane, ak ide o zápis úmrtia osoby, ktorej totožnosť sa nezistila.

(4) Ak ide o nájdenie mŕtvoly novorodenca, ktorého totožnosť sa - aj keď dodatočne - zistila, zistí miestny národný výbor, ktorý je príslušný na zápis v knihe úmrtí, či bol novorodenec zapísaný do knihy narodení, a ak nebol zapísaný, zariadi vykonanie zápisu.

ČASŤ VI
OSOBITNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 58
Čiastkové matriky

(1) Na miestnom národnom výbore, kde sa vykonáva väčší počet zápisov, môže bezprostredne nadriadený národný výbor povoliť alebo nariadiť vedenie čiastkovej matriky. Pritom určí spôsob rozdelenia zápisu na čiastkovú matriku (podľa správnych obvodov, pre veľké zdravotnícke ústavy a pod.).

(2) Jednotlivé čiastkové matričné knihy sa označia rímskym číslom lomeným arabským číslom zväzku. Na prvej strane čiastkovej matričnej knihy sa vyznačí miesto alebo obvod, na ktorý sa vzťahuje. Na výpisoch z matriky sa vždy uvedie označenie čiastkovej matriky.

§ 59
Zbierka listín

(1) Listiny, ktoré slúžia výlučne ako doklad pre zápis alebo pre zmenu zápisu narodenia, uzavretia manželstva alebo úmrtia, a úradné záznamy o oznámeniach urobených ústne označí matrikár poradovým číslom zápisu, číslom strany, zväzku a ročníka matričnej knihy a uloží ich do zbierky listín.

(2) Listiny uvedené v odseku 1 za predchádzajúci rok zašle matrikár do 31. januára nasledujúceho roka bezprostredne nadriadenému národnému výboru. Tomuto národnému výboru matrikár odošle aj všetky listiny, ktoré slúžili ako doklad pre dodatočné záznamy alebo zápisy, ihneď po vykonaní dodatočného záznamu alebo zápisu. Rovnako akékoľvek iné zmeny matrikár oznámi bezprostredne nadriadenému národnému výboru na predpísanom tlačive.

§ 60
Obnovenie matriky

(1) Ak sa matričná kniha stratí, zničí alebo sa stane neupotrebiteľnou, postará sa bezprostredne nadriadený národný výbor o jej obnovenie podľa zbierky listín.

(2) Ak sa nezachová ani zbierka listín, obnovenie vykoná príslušný miestny národný výbor najmä na podklade údajov obsiahnutých v iných matrikách, školských výkazoch, obvodných zoznamoch, sčítacích listinách, ohlasovacích lístkoch a iných verejných listinách. Údaje sa zaobstarávajú na príslušných orgánoch štátnej správy.

(3) Obnovená matričná kniha sa vyloží na čas 15 dní na verejné nazretie na miestnom národnom výbore. O námietkach podaných v tejto lehote rozhodne bezprostredne nadriadený národný výbor.

(4) Na obnovenú matričnú knihu dá bezprostredne nadriadený národný výbor na prvú stranu doložku udávajúcu, o ktorú obnovenú matričnú knihu ide, a čas, za ktorý obsahuje zápisy.

(5) Ak sa stratí, zničí alebo stane neupotrebiteľnou matričná kniha, z ktorej sa podľa prvších predpisov vyhotovil odpis, bezprostredne nadriadený národný výbor bez meškania označí odpis matričnej knihy na prvej strane odpisu za prvopis, pripojí k tomuto označeniu overovaciu doložku s podpisom, úradnou pečaťou a dátumom a odovzdá ho príslušnému miestnemu národnému výboru. Ak nie je zachovaná zbierka listín, miestnemu národnému výboru zároveň uloží, aby vyhotovil nový matričný odpis.

(6) Ak sa stratí, zničí alebo stane neupotrebiteľným odpis matričnej knihy vyhotovený podľa predošlých predpisov a ak nie je zachovaná zbierka listín, urobí bezprostredne nadriadený národný výbor opatrenia, aby sa odpísal prvopis matriky. Nový odpis overí predseda miestneho národného výboru a matrikár s pripojením úradnej pečate.

§ 61
Zápisy narodení, uzavretí manželstiev a úmrtí československých štátnych občanov v cudzine

(1) Narodenie, uzavretie manželstva a úmrtie československých štátnych občanov, ku ktorým došlo na území cudzích štátov, sa zapisujú do osobitnej matriky vedenej Národným výborom mesta Brna.

(2) Zápisy sa vykonajú z úradnej povinnosti na základe oznámenia československých zastupiteľských úradov, prípadne podľa výpisov z matrík zaslaných z cudzích štátov, s ktorými sa vykonáva výmena, alebo na žiadosť občanov na základe nimi predložených cudzozemských verejných listín.

(3) Ak nie je možné cudzozemskú verejnú listinu pre závažnú prekážku zaobstarať, možno vykonať zápis aj na podklade iných dostatočných dôkazov, najmä vypočutím hodnoverných svedkov. Týmto spôsobom nemožno nahradiť súdne rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho.

(4) Výpis z matriky cudzieho štátu, podľa ktorého sa zápis vykoná v matrike uvedenej v odseku 1, musí overiť československý zastupiteľský úrad, pokiaľ medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

(5) Zápisy sa vykonávajú v časovom poradí došlých výpisov z matriky alebo iných listín, ktoré sú podkladom zápisu, bez ohľadu na čas, do ktorého matričný prípad spadá, a neoznačujú sa poradovými číslami samostatne na každý rok.

(6) Ak výpis z matriky obsahuje časové údaje podľa iného počítania času (napr. podľa juliánskeho kalendára), vykoná sa zápis zhodne s týmito časovými údajmi. Záznam o tom sa vykoná v stĺpci určenom na záznamy a zmeny pred podpisom.

§ 62
Výmena matrík s cudzinou

(1) O narodení, uzavretí manželstva a úmrtí cudzieho štátneho príslušníka na území Československej socialistickej republiky sa zároveň so zápisom do matriky, ak ide o príslušníka štátu, s ktorým sa vykonáva výmena matrík (na základe medzinárodnej zmluvy alebo vzájomnosti), vyhotoví výpis z matriky (rodný, sobášny alebo úmrtný list). Pri uzavretí manželstva a úmrtí sa v tomto výpise uvedie pri mieste narodenia a mieste trvalého (prechodného) pobytu, pokiaľ sa nachádza na území cudzieho štátu, obec, okres a štát cudzieho štátneho občana.

(2) Podklady pre výpis z matrík určené na výmenu matrík s cudzinou zasielajú príslušné národné výbory Ministerstvu vnútra Českej socialistickej republiky alebo Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky.

§ 63
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva vnútra č. 182/1959 Ú. l. (Ú. v.), ktorou sa vydávajú bližšie predpisy k zákonu o matrikách.

§ 64
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1977.

Minister:

Obzina v. r.

1) § 9 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

2) § 24 ods.1 a 2 zákona č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch.

3) § 6 ods. 2 zákona č. 36/1967 Zb.

4) § 29 zákona č. 21/1971 Zb. o jednotnej sústave sociálno-ekonomických informácií.

5) Vyhláška č. 162/1976 Zb. o správnych poplatkoch.

6) Vyhláška č. 55/1976 Zb. o rodnom čísle.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.